

Jordan, og den canadiske delegerede Mr. L. Berube var rapportør. Det danske regeringsmedlem af komiteen blev indvalgt i redaktionskomiteen. Komiteen holdt 13 møder.

Der blev i de indledende møder fra alle sider givet udtryk for tilfredshed med den foreslåede tekst, såvel som med gennemførelsen af et „instrument“ i form af en henstilling om dette betydningsfulde emne. Såvel en repræsentant for Forenede Nationers Landbrugs- og Levnedsmiddelorganisation FAO som direktøren for International Co-operative Alliance ICA havde ordet og understregede betydningen af den støtte til kooperationens udvikling i u-landene, som en sådan henstilling kunne give grundlag for. På samme måde som ved første behandling 1965 gav arbejderrepræsentanterne sammen med regeringsrepræsentanten for USSR udtryk for ønsket om et mere effektivt „instrument“ end en henstilling, nemlig en konvention, der kunne fastlægge visse grundprincipper for andelsbevægelsen. Efter modstand fra arbejdsgiverrepræsentanterne og de fleste regeringsdelegerede frafaldt arbejderrepræsentanterne dog dette forslag og trak et herom fremsat ændringsforslag tilbage. Ved komitéarbejdets slutning blev tanken imidlertid atter draget frem fra arbejderside i et resolutionsforslag, der på grundlag af den nu færdige henstilling ville opfordre Styrelsesrådet til påny at tage emnet kooperation på dagsordenen med en konvention for øje. Dette forkastede komiteen med stor majoritet. Andre dele af den foreslåede resolution blev derimod godkendt efter ændringer; det gælder (1) en opfordring til medlemsstaterne om at meddele periodiske oplysninger om kooperativ indsats i deres lande til interesserede nationale og internationale organisationer og (2) en opfordring til medlemsstaterne om at overveje og sammen med vedkommende internationale organisationer (og under hensyn til eksisterende institutioner) at undersøge mulighederne for en international kooperativ udviklingsbank. Et resolutionsforslag fra Brasilien, der opfordrer til internationalt samarbejde om fremme af andelsbevægelsen i u-landene, godkendtes i komiteen med stort flertal.

Et annex til henstillingen, der påpeger andelsbevægelsens anvendelighed ved løs-

ningen af specielle problemer, hvoraf landboreformer anføres udførligt som eksempel, blev knyttet til henstillingen som følge af Arbejdskonferencens drøftelse i 1965 af specielle spørgsmål vedrørende landboreformer. De nordiske landes regeringsrepræsentanter fremsatte et ændringsforslag med henblik på at få dette annex fjernet, fordi det forekom for specielt i en i øvrigt generel henstilling. Da imidlertid både arbejdere, arbejdsgivere og u-landsrepræsentanter blandt regeringsrepræsentanterne var imod at fjerne annexet, blev forslaget trukket tilbage ud fra det synspunkt, at det var formelle, ikke materielle grunde, som lå bag forslaget.

Ud over disse problemer gennemførtes der kun få og mindre væsentlige ændringer i forslaget til henstilling, som det også var rimeligt at vente efter den grundige forudbehandling gennem to år. Der blev under komiteens arbejde fremsat ikke færre end 101 ændringsforslag, hvoraf 27 blev vedtaget og indføjet i teksten. De betød ikke afgørende ændringer på noget punkt, så meget mindre som henstillingen ikke tilsigter at give faste eller ufravigelige regler eller retningslinjer, men råd og anvisninger bygget på erfaringer gennem årene.

Med hensyn til henstillingens indhold kan henvises til det sammendrag, som findes i Beretning om den 49. internationale Arbejdskonference i Genève 1965, side 35, anden spalte.

Indledningsvis fastslås (afsnit I) „at henstillingen omfatter alle arter af andelsforeninger i u-landene, og en række eksempler nævnes. I afsnit II redegøres for formålet med og baggrunden for, at u-landene bør yde statslig bistand til andelsforeninger (§ 3) under hensyntagen til deres økonomiske planlægning m. v. (§§ 5-9). Derefter nævnes de vigtigste former for støtte, nemlig (afsnit III): A. *Lovgivning* (§§ 10-13), B. *Uddannelse og oplæring* (§§ 14-19), C. *Direkte hjælp* i form af finansiel støtte (§§ 20-24) og bistand med administrationen (§§ 25-26), D. *Tilsyn og revision samt igangsætning* (§§ 28-34), som kan forestås af et offentligt organ eller af en central andelsorganisation. Afsnit IV opfordrer medlemslandene til at støtte u-landenes andelsbevægelse. Afsnit V peger på andelsbevægelsens anvendelighed ved løsningen af spe-